

Ziua trist

Dacă aş fi înţeles de la început de ce „noaptea vesel, ziua trist“, poate că aş fi găsit din timp mijloace pentru alt proverb, mai convenabil. A trebuit să muncesc zilele a zece ani ca să înţeleg de ce ziua trist.

Trist că toate sunt la fel, că zilele mi se aşază una peste alta, decolorate de evenimente care, chiar dacă mi s-ar întâmpla, nu mi-ar păsa de ele, poate că m-ar deranja, nemaiavănd nici cuvintele necesare, cheltuite pe alte felurite ocazii, despre care nu se poate vorbi decât bine, pe snobisme care nu ne-au lipsit nici în timpuri grele; aşadar, trist din cauza senzaţiei că nimeni nu vrea să facă nimic, că ne adunăm doar ca să ne scărpinăm orgoliile, că-mi trece tinereţea fără să las o urmă pe măsură; pentru că o dată în viaţă am participat la o anchetă TV doar ca să nu mă înţeleagă nimeni, că să conteze n-am sperat niciodată şi singurul

rezultat a fost că am supărat doi profesori de la Institut, care abia așteptau un motiv să se supere, că nici nu le-a trecut prin cap să mă asculte, altfel ar fi înțeles că erau trecuți la excepții, că nu despre ei vorbeam, nici de vreo persoană anume, ci de principii greșite, pentru că omul este cel mai prețios capital, cum spunea o doamnă pe care era s-o calce mașina 134, trist că am stat toată noaptea de revelion la televizor, că există oameni care mă urăsc fără s-o merit, că unui confrate lipsit de calitate nu-i mai poți spune diletant, ei fiind tot mai mulți și făcând film după film, s-ar putea să devenim cu toții diletanți și atunci totul va fi simplu, ca-ntr-o brigadă artistică un cuplet despre întârziatii la serviciu.

Asta ar fi ziua trist. Și la atâta ziua trist, mă și mir că noaptea vesel.

Și pe strada mea cad frunzele acestei toamne și plouă peste pașii uitați de trecători, așa că, dacă tot mi-e frig și-s obosit, am dreptul să mă retrag și eu în viața caldă de familie, unde, deși neinvitată, mai vine și o rudă mai mult sau mai puțin apropiată, care mă anunță, zâmbind părințește, că acum doi ani cineva de la *Săptămâna* a scris despre mine că sunt un mare actor.

Și cum să nu mă bucur, așa rănit de toamnă cum mă aflu, când aud că măcar cei din familie nu împachetează salam în cronicile despre mine.

— Ce i-ai dat să bea? mă întreabă unchiul mai departe.

Apoi, pentru că nu e numai unchi, e și doctor, s-a îngrijorat ușor:

— Dar tu mai bei? Să te lași de chefurile alea pe care le faci cu actorii tăi, că-ți fac rău la ficat, n-ai văzut că cei mai mulți dintre voi mor din cauza băuturii?

Apoi discuția a alunecat în mod firesc spre:

— Tu știi doar cine te-a băgat în Institut, îți aduci aminte cum am vorbit eu cu profesoara ta? Suntem mândri de tine, dar vezi că de la o vreme ne cam faci de râs, ce e cu *Mere acre* alea sau cum le-o fi chemând?

Și blândul doctor de copii mă ținea strâns de după umeri, zâmbind la fel de părintește, întrebându-mă în treacăt ce mașină am și cât câștig. Era prea multă toamnă și mărturisesc că m-am purtat ca un câine ud. Aflasem prea curând ce crede un om cinstit despre mine, despre noi, actorii, despre devenirea socială, despre sensurile majore ale existenței, despre resorturile societății noastre, și mă gândeam că nu e singurul care ne privește ca pe florile răului și prea multe perechi de ochi se așază în fața noastră doar ca să-și recapituleze prejudecățile, care în mod firesc se suprapun peste propriile principii de viață, că fiecare judecă lumea după sine și cine zice ăla e.

Și am mai filosofat ceva în barbă, în timp ce doctorul-rudă dispărea în Lada lui 1500, spre bieți copii nevinovați. Mă aflu în cea mai fericită toamnă a vieții mele și-n minte aveam doar un proverb malgaș.

Două mere

Mă urc eu în mașină, trag și geanta cu mere după mine. „Te așteptăm la trenul de dimineață“, am mai auzit vocea directorului de film, și mi-a trecut prin cap în mod stupid că ar fi trebuit să-mi spună drum bun sau ceva de genul ăsta. Făcea cam o oră și jumătate de la Reșița la Caransebeș, dar șoferul îmi spune că are cauciucurile destul de tocite și nu poate merge tare, deși îi sunt simpatic, dar sunt liniștit, avem timp să prindem trenul de două și patruzeci către Timișoara.

Soare, dealuri în zeamă de început de primăvară. După o sută de kilometri mănânc primul măr și-mi promit ca după ce termin filmul să trag o fugă până acasă, la țară, să culeg toporași. La Caransebeș în gară plouă mărunț, parcă e altă țară și alt anotimp, dar nu contează, mi-am luat bilet de Timișoara și mă plimb pe peron, așteptând să vină trenul,

ca să pot mânca următorul măr. Mă simt chiar bine, când e ploaie îmi aduc aminte că nu sunt inginer și-mi face o plăcere deosebită să trag cu urechea la ce vorbesc oamenii, spre a descoperi sensuri și biografii. Și cum treceam eu așa pe peron, aud pe o fereastră deschisă o voce care spunea, absolut impersonal, că treizeci și patru are întârziere mare. Nu era ceea ce așteptam eu de la o fereastră deschisă, așa că m-am îndepărtat, pășind încet până în fața tablei cu mersul trenurilor, apoi iarăși până la fereastra deschisă. Mi-au mai trebuit încă două drumuri până să-mi dau seama că treizeci și patru era trenul meu și, dacă avea întârziere mare era rău, deoarece scopul vieții mele era să prind avionul de la Timișoara, având spectacol în acea seară tocmai în centrul capitalei. Mă interesez, aflu, socotesc și-mi sar capacele, căci soseam prea târziu la Timișoara. Deși ploua mărunț, nu-mi mai ascultam decât bubuitul din inimă. Întreb disperat unde este șoseaua de Timișoara, era chiar în spatele gării, ceea ce este o anomalie pentru un oraș de provincie, gările fiind în general puse ca un fel de pedepse pentru bieții călători cu bagaje, așa cum sunt de cele mai multe ori provincialii.